

Aan: ruud.westerhof@westia.nl

Datum : 5 augustus 2014
Contactpersoon : Vincent de Jong
Telefoon : 0641782843
E-mail : dejong@natuurbalans.nl
Onderwerp : actualisatie natuurwaarden Voorthuizen

Geachte heer Westerhof,

Bij deze de resultaten van de actualisatie van de natuurwaarden in het kader van geplande aanleg van de N303 nabij Voorthuizen.

Heeft u nog vragen of opmerkingen dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groeten

Vincent de Jong
Adviseur ecologie

Inleiding

Een actueel beeld van beschermde natuurwaarden op en rondom het tracé van de N303 te Voorthuizen is noodzakelijk om eventuele negatieve effecten als gevolg van de wegaanleg te voorkomen. Vanaf 2011 t/m 2013 heeft jaarlijks onderzoek naar vleermuizen, huismus, steenuil en das plaatsgevonden.

In 2014 wordt alleen de actualisatie voor de das uitgevoerd aangezien er de laatste jaren wisselingen in activiteit binnen het leefgebied en de burchten heeft plaatsgevonden.

Monitoring van vleermuizen, huismus en steenuil wordt voor 2014 niet noodzakelijk geacht en de gegevens uit 2013 worden als actueel beschouwd. Zowel huismus en steenuil bleken uit de voorgaande onderzoeken honkvast te zijn en het leefgebied van de soorten is sinds 2013 niet veranderd. De vliegroute van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger ligt sinds 2011 op dezelfde locatie. Aangenomen kan worden dat ook dit jaar de vliegroute op dezelfde locatie ligt aangezien er geen alternatieven aanwezig zijn in de directe omgeving.

Daarnaast zijn er in december 2012 nestkasten voor huismus en steenuil opgehangen. Zowel de steenuilenkasten als de huismussenkasten worden jaarlijks gemonitord en schoongemaakt door STONE (STeenuilenOverlegNederland). Daardoor is er een actueel en volledig beeld van steenuil en huismus voorhanden.

Om een actueel beeld te verkrijgen van de das is het onderzoeksgebied (zie figuur 1, rode kader) op 25 juli 2014 onderzocht. Alle bekende burchtlocaties zijn bezocht. Daarnaast zijn de dassenbewegingen in kaart gebracht en zijn eventuele nieuwe verblijfplaatsen van de das onderzocht.

Resultaten

Burchten

De burcht gelegen ten westen van het tracé was in 2011 bewoond en werd destijds als kraamburcht aangemerkt (figuur 1). Er waren toen negen actief belopen pijpen aanwezig met daarnaast nog enkele kleinere vervallen pijpen. In 2012 was de situatie veranderd. De bosrand waarin de burcht lag was opengekap, waardoor de burcht minder beschut kwam te liggen. Als gevolg is de burcht dieper in de bosrand komen te liggen en nam de activiteit op de burcht sterk af. Het leek erop dat er in 2012 geen jongen waren geboren. In 2013 lag de burcht nog op dezelfde plek als in 2012, maar zijn er waarschijnlijk wel weer jongen geboren.

In 2014 lijkt de situatie van 2011 te zijn teruggekeerd. De actieve pijpen liggen weer in de bosrand. Enkele pijpen zijn zeer actief belopen en er zijn duidelijke speelbomen aanwezig. Op basis van de activiteit, en de aanwezigheid van speelbomen lijkt het erop dat er dit jaar weer jongen zijn geboren.

Dassenbewegingen

Net zoals in 2011, 2012 en 2013 is alle dassenactiviteit waargenomen aan de westzijde van het onderzoekstracé. Er zijn geen sporen aangetroffen aan de oostzijde in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Het ontbreken van sporen aan de oostzijde heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met het feit dat de burcht in het Wilbrinksbos vrij ver van het

onderzoeksgebied ligt. Het gebied wordt waarschijnlijk wel regelmatig bezocht door dassen, maar ten tijde van het onderzoek zijn er geen sporen aangetroffen.

In figuur 1 staan de resultaten van het sporenonderzoek uit 2014. Ten opzichte van de voorgaande jaren lijkt het zwaartepunt van de activiteit enigszins richting het zuiden te zijn verplaatst. De bijburcht en vluchtpijp in het noorden zijn beide vervallen en ook de wissels richting het noorden zijn minder zichtbaar dan de wissels naar het zuiden.

De vluchtpijp in het noordelijk deel wordt niet meer gebruikt omdat het bosgebied opengekapt is en er momenteel paardensport wordt beoefend. Niet alleen heeft dit een verstorend effect, maar de vluchtpijp lijkt ook beschadigd te zijn gedurende de boswerkzaamheden. De bijburcht lijkt vervallen te zijn zonder enige reden en kan gemakkelijk opnieuw in gebruik worden genomen door de das.

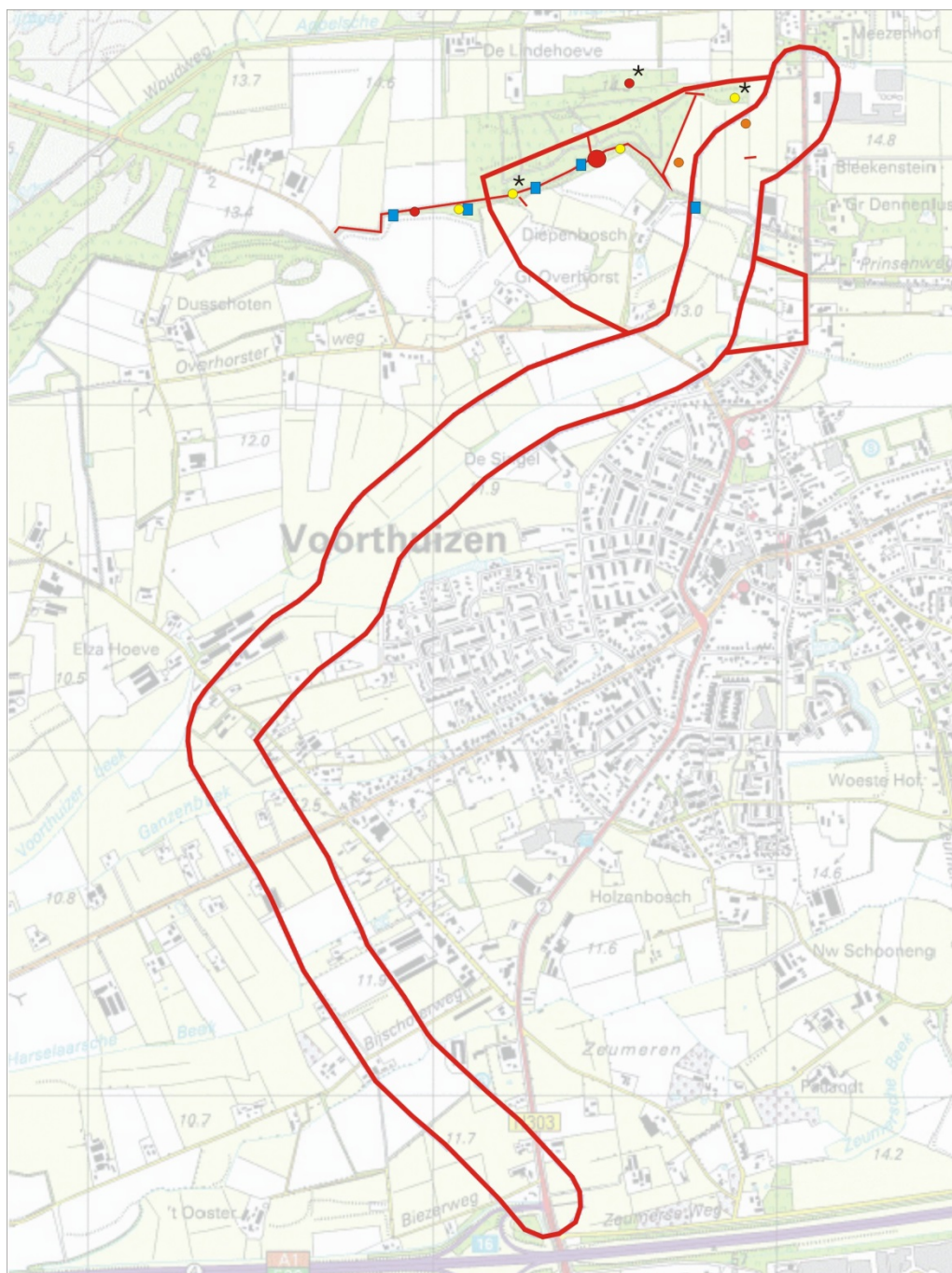
Het vervallen van de verblijfplaatsen neemt niet weg dat de das nog wel aanwezig is in het noordelijke deel, want er zijn duidelijke wroetsporen aangetroffen in de paardenweide. Doordat de paardenweide is kortgegraasd vormt de weide ideaal foerageergebied voor de das.

Met betrekking tot verblijfplaatsen zijn er twee verblijfplaatsen (tijdelijke) weggevallen in het noordelijk deel, maar zijn er enkele vluchtpijpen en een bijburcht bijgekomen in het zuidelijk deel. De wissels waargenomen in 2011, 2012 en 2013 zijn ook in 2014 grotendeels nog in gebruik. Daarnaast zijn er enkele latrines gevonden.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de das nog steeds aanwezig is in het onderzoeksgebied en gebruik maakt van hetzelfde leefgebied als in de voorgaande jaren. Er zijn verschillen waargenomen in de mate van activiteit (toegenomen) en waar de meeste activiteit plaatsvond (verplaatst richting het zuiden), maar deze verschillen zijn niet significant. De das foerageert nog steeds in het gehele gebied. Dit onderzoek is een momentopname en de dassenactiviteit kan door het gehele jaar verschillen en is afhankelijk van vele factoren waaronder, voedselaanbod, landgebruik van de boeren en versturende effecten.

Negatieve effecten als gevolg van de wegaanleg zijn nog steeds te verwachten. De voorgenomen mitigerende maatregelen om schadelijke effecten te voorkomen zijn nog steeds van kracht, maar kunnen verder ongewijzigd blijven. De maatregelen zijn beschreven in het activiteitenplan en natuurcompensatie 2012 (Krekels & van Hoof 2012)

Activiteit Das Trace N303 Voorthuizen 2014

● Hoofdburcht ● Bijburcht ● Vluchtpijp ■ Latrine — Wissel ● Sporen

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied met de aanwezige dassenburchten en dassen-activiteit. *Verblijfplaatsen zijn (tijdelijk) vervallen.